

Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny

Przedmiot: **Religia**

Klasa VIII szkoły podstawowej „**Mocą Ducha Świętego zmieniamy świat**”

Program – **AZ-2-01/18**

Numer podręcznika: **AZ-24-01/18-PO-7/23**, zatwierdzenie z dnia **4.05.2023 r.**

Szczegółowe kryteria oceniania

I semestr					
Rozdział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający
I. Powołanie do miłości	<ul style="list-style-type: none">→ wymienia źródła autentycznego i trwałego szczęścia człowieka→ szczegółowo wyjaśnia związek miłości ze świętością w każdej formie życia człowieka→ omawia znaczenie nowego przykazania miłości→ wyczerpująco omawia rodzaje miłości,→ na podstawie Starego i Nowego Testamentu opisuje	<ul style="list-style-type: none">→ przedstawia ogólnie przesłanie Apokalipsy Świętego Jana,→ argumentuje, że każda prawdziwa miłość ma źródło w Bogu;→ tłumaczy związek miłości ze świętością w różnych formach życia (małżeństwo, kapłaństwo, życie zakonne, życie konsekrowane, powołanie misyjne, człowiek samotny w służbie bliźnim)→ objaśnia, co znaczy, że przykazanie miłości to przykazanie powszechne;→ objaśnia różnicę między przykazaniem miłości a nowym przykazaniem miłości→ wyjaśnia, czym jest cnota miłości;→ wskazuje przykłady powołań w Starym i Nowym Testamencie→ omawia, na czym polega	<ul style="list-style-type: none">→ przedstawia prawdę o dobroci stworzonego świata→ tłumaczy, że powołanie do świętości to powołanie do miłości;→ wymienia odcienie miłości (siebie samego, bliźniego, małżeńskiej, ojczyzny→ wyjaśnia, czym jest przykazanie miłości→ wymienia sposoby przeżywania miłości i podaje jej „rodzaje”→ podaje sposoby rozwijania talentów i zdolności→ opisuje rodzaje powołań→ wymienia formy życia w Kościele: małżeństwo, kapłaństwo, życie zakonne, życie konsekrowane, powołanie	<ul style="list-style-type: none">→ omawia prawdę o zmartwychwstaniu umarłych→ tłumaczy konieczność przygotowania się do realizacji powołania do miłości w codziennym życiu→ omawia jak realizować na co dzień przykazanie miłości Boga i bliźniego→ wyjaśnia, czym jest miłość→ omawia sposoby wpływania na swój rozwój emocjonalny i społeczny→ wyjaśnia, na czym polega relacja z Bogiem;→ rozróżnia formy życia w Kościele,→ wskazuje sposoby odkrywania powołania w świetle Bożego wezwania,→ opisuje życie Małej Tereski	<ul style="list-style-type: none">→ wyjaśnia prawdę o zmartwychwstaniu umarłych→ omawia, że Bóg jest źródłem miłości→ zna pojęcie miłości agape→ argumentuje, że życie trzeba budować na niezmiennych wartościach→ zna nowe przykazanie miłości→ wyjaśnia potrzebę wpływania na rozwój emocjonalny i społeczny→ układa modlitwę w intencji powołań→ wymienia najważniejsze wspólnoty człowieka,→ wskazuje na Jezusa,

	rodzaje powołań	<p>uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła</p> <p>→ charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka;</p> <p>→ wyjaśnia, na czym polega mała droga Świętej Teresy</p>	<p>misyjne, człowiek samotny w służbie bliźnim</p> <p>→ przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej</p>		który jest Drogą
--	-----------------	--	--	--	------------------

II. Sens życia	<ul style="list-style-type: none"> → uzasadnia sens wiary w zmartwychwstanie ciał posługując się fragmentami Pisma Świętego → szczegółowo omawia charakter Apokalipsy i jej przesłanie → opisuje sens zarówno pozytywnych jak i negatywnych doświadczeń życiowych 	<ul style="list-style-type: none"> → argumentuje, dlaczego trudno jest uwierzyć w zmartwychwstanie ciał po śmierci; → wyjaśnia, jaka jest różnica między sądem szczegółowym a ostatecznym → argumentuje, dlaczego opisy w Apokalipsie mają charakter symboliczny; → charakteryzuje, jakie obrazy Boga może nosić w sobie człowiek → podaje argumenty za tym, że niebo jest krainą wiecznej szczęśliwości → wyjaśnia, że zaprzeczeniem szczęścia w niebie jest możliwość istnienia piekła → omawia, dlaczego że wiara nadaje sens życiu → wymienia warunki uzyskania odpustu w intencji zmarłych 	<ul style="list-style-type: none"> → podaje definicję zbawienia i potępienia, → objaśnia pojęcia: niebo, czyściec, piekło, eschatologia → objaśnia symbolikę nowego i starego świata, → wyjaśnia znaczenie słowa „paruzja”, → wymienia skojarzenia związane z życiem wiecznym, → opowiada o Nicku Vujiciu → wyjaśnia, czym jest czyściec 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia, że sposób zmartwychwstania naszego ciała jest tajemnicą. → tłumaczy, co dzieje się z duszą człowieka po śmierci, → wyjaśnia, że Apokalipsa nie jest księgą, której trzeba się bać; → opisuje, co się wydarzy, kiedy człowiek stanie w całej prawdzie o sobie → argumentuje, jak mało znaczy człowiek wobec ogromu wszechświata, a zarazem jaki jest ważny w oczach Pana → mówi, za co czuje wdzięczność → wskazuje rodzaje modlitwy za zmarłych 	<ul style="list-style-type: none"> → zwraca uwagę na zawarte w wyznaniu wiary słowa dotyczące zmartwychwstania ciała → tłumaczy, że śmierć nie jest końcem życia człowieka → docenia Bożą obecność w swoim życiu i wie, że Pan prowadzi go w każdej życiowej próbie → rozróżnia między możliwością znalezienia się w niebie i w piekle po zakończeniu ziemskiego życia → zna modlitwę za zmarłych
----------------	--	---	---	---	--

<p>III. Modlitwa chrześcijanina</p>	<p>→ szczegółowo omawia znaczenie modlitwy w życiu chrześcijanina z uwzględnieniem odniesień biblijnych → tłumaczy potrzebę dialogowania z bogiem dla rozwoju duchowego człowieka → wyjaśnia wezwania Modlitwy Pańskiej</p>	<p>→ omawia historie znanych z historii Kościoła i współczesnych ludzi, dla których modlitwa miała istotne znaczenie w życiu, → wyjaśnia, czym jest modlitwa w życiu chrześcijanina, → charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem (dar i odpowiedź) → przedstawia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła – potrafi wskazać postacie z Biblii, które były twórcami; → argumentuje, że Modlitwę Pańską można traktować jako streszczenie Ewangelii</p>	<p>→ wyjaśnia znaczenie modlitwy w życiu postaci biblijnych → wymienia rodzaje i formy modlitwy → wyjaśnia znaczenie udziału w liturgii dla życia chrześcijanina → wyjaśnia, czym jest sztuka sakralna; → opisuje, która część Modlitwy Pańskiej odnosi się do Boga, a która do naszych powszednich spraw</p>	<p>→ wymienia przykłady osób ze Starego i Nowego Testamentu, które żyły modlitwą → przedstawia postawy przyjmowane podczas modlitwy → wymienia znaki i gesty liturgiczne → argumentuje, że przez własną twórczość upodabnia się do Boga → odmawia Modlitwę Pańską ze świadomością, że to najstarsza i najważniejsza modlitwa chrześcijańska</p>	<p>→ uzasadnia potrzebę modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina → z szacunkiem odnosi się do przedmiotów kultu religijnego → zna Modlitwę Pańską</p>
-------------------------------------	---	---	---	---	---

	<p>Rok liturgiczny</p> <p>→ charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła</p> <p>→ ukazuje związek wydarzeń biblijnych ze świętami chrześcijańskimi, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz z życiem chrześcijanina</p>	<p>→ ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym oraz życiem chrześcijanina,</p> <p>→ uzasadnia związek modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina;</p> <p>→ wymienia najważniejsze dzieła papieża Polaka; f f. POSTAWY: uczeń stara się naśladować papieża Polaka w życiu codziennym,</p> <p>→ wyjaśnia rolę świętych w Kościele;</p> <p>→ charakteryzuje dwa okresy w czasie Adwentu;</p> <p>→ f omawia liturgiczne formy świętowania Narodzenia Pańskiego</p>	<p>→ zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi;</p> <p>→ wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie wspominane w różańcu</p> <p>→ uzasadnia, że młodzi zajmowali w sercu papieża Polaka szczególne miejsce</p> <p>→ opisuje pojęcie „obcowanie świętych”;</p> <p>→ omawia liturgiczne formy świętowania w Adwencie;</p> <p>→ opowiada historię narodzin Jezusa</p>	<p>→ wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie</p> <p>→ tłumaczy rolę Maryi jako nauczycielki modlitwy</p> <p>→ opisuje wspomnienie Jana Pawła II,</p> <p>→ uzasadnia konieczność modlitwy za zmarłych</p> <p>→ bierze przykład z Jana Chrzciciela i Maryi w oczekiwaniu na przyjście Jezusa.</p> <p>→ pielęgnuje tradycje religijne (ze świadomością ich znaczenia)</p>	<p>→ wskazuje na konieczność włączenia się w obchody roku liturgicznego</p> <p>→ praktykuje modlitwę różańcową</p> <p>→ wymienia w czym może młody człowiek naśladować Jana Pawła II</p> <p>→ zna patronów adwentowego oczekiwania</p> <p>→ tłumaczy chrześcijańskie korzenie uroczystości Narodzenia Pańskiego</p>
--	---	---	---	---	---

II semestr

IV. Bierzmowanie	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia potrzebę ciągłego rozwoju w życiu duchowym → uzasadnia potrzebę przyjęcia sakramentu bierzmowania wskazując na jego skutki i działanie Ducha Świętego 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina; → wyjaśnia, co to znaczy, że bierzmowanie jest dopełnieniem chrztu świętego, → podaje skutki i konsekwencje egzystencjalne bierzmowania, → wyjaśnia, czym są charyzmaty Ducha Świętego w Kościele → przedstawia potrzebę naśladowania błogosławionej Hanny Chrzanowskiej w swoim życiu, by było ono owocne. 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia pojęcie bierzmowania jako sakramentu dojrzałości chrześcijańskiej → wymienia i omawia dary Ducha Świętego → wymienia, opisuje i wyjaśnia obrzędy bierzmowania → zna podział charyzmatów na zwyczajne i nadzwyczajne → wymienia podstawowe fakty z życia błogosławionej . Hanny Chrzanowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> → wskazuje na bierzmowanie jako dopełnienie chrztu → omawia owoce działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina i podaje przykłady → objaśnia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijańskiego → podaje przykłady charyzmatów → wskazuje postać bł. Hanny Chrzanowskiej jako przykład bezinteresownej troski o chorych i potrzebujących 	<ul style="list-style-type: none"> → uzasadnia konieczność formacji chrześcijańskiej → podaje przykłady działania Ducha Świętego w życiu → w świadectwie Hanny Chrzanowskiej wskazuje dla siebie
---------------------	---	--	---	--	---

V Osiem błogosławieństw	→ wyczerpująco omawia związek Dekalogu i Kazania na górze, → uzasadnia, że kroczenie drogą błogosławieństw prowadzi do szczęścia i zbawienia	→ przedstawia nauczanie Jezusa zawarte w Kazaniu na górze, → uzasadnia, dlaczego Kościół sprzeciwia się tym praktykom aborcji, eutanazji i karze śmierci → objaśnia znaczenie ośmiu błogosławieństw w drodze do zbawienia	→ objaśnia, że przestrzeganie przykazań ma charakter normatywny dla każdego chrześcijanina → tłumaczy pojęcia: aborcja, eutanazja i kara śmierci → omawia chrześcijańskie rozumienie szczęścia na przykładzie historii Heleny Kmieć	→ argumentuje, że zachowywanie przykazań jest odpowiedzią na Bożą miłość → tłumaczy konieczność obrony życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci → wymienia osiem błogosławieństw	→ wymienia większość z ośmiu błogosławieństw → zna zagrożenia życia wynikające z nieprzestrzegania Bożych nakazów
-------------------------	---	---	---	---	--

VI Bóg nas posyła	<p>→ uzasadnia wpływ autentycznego świadectwa na szerzenie Ewangelii;</p> <p>→ angażuje się w działania ewangelizacyjne w parafii i Kościele</p> <p>→ angażuje się w akcje pomocy potrzebującym, odpowiedzialnie uczestniczy w różnych formach wolontariatu,</p> <p>→ wyczerpująco uzasadnia, że jego zaangażowanie ma wpływ na przyszłość Kościoła i społeczeństwa</p> <p>→ przejawia postawę misyjną i modli się za Kościół i misjonarzy</p>	<p>→ opisuje wpływ świadectwa Samarytanki na mieszkańców Sychar.</p> <p>→ wyjaśnia, w jaki sposób skutki grzechu pierworodnego utrudniają budowanie relacji z Bogiem</p> <p>→ rozróżnia i wartościuje cechy autentycznego świadectwa wiary</p> <p>→ wyjaśnia, czym jest i w jaki sposób rozszerza się królestwo Boże; f; f</p> <p>analizuje apostołstwo świeckich w swojej parafii</p> <p>→ opisuje możliwości i przykłady apostołstwa w rodzinie, szkole, różnych środowiskach rówieśniczych i na portalach społecznościowych,</p> <p>→ podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie,</p> <p>→ definiuje odpowiedzialność społeczną</p> <p>→ w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła opisuje jego misyjną działalność</p> <p>→ analizuje źródła trudności w pracy misyjnej</p>	<p>→ wyjaśnia, na czym polega świadectwo wiary</p> <p>→ przedstawia biblijne przykłady osób powołanych przez Boga oraz ich zadania</p> <p>→ przedstawia przykłady świętych, których świadectwo miało szczególne znaczenie w historii Kościoła</p> <p>→ definiuje apostołstwo świeckich</p> <p>→ charakteryzuje życie pierwszych wspólnot chrześcijańskich oraz ich działalność apostołską</p> <p>→ definiuje, na czym polega wolontariat</p> <p>→ podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie,</p> <p>→ wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła</p> <p>→ omawia przykłady działalności misyjnej duchownych i osób świeckich</p>	<p>→ tłumaczy konieczność dawania świadectwa wiary</p> <p>→ wskazuje na potrzebę wsłuchiwania się w słowa wysłanników Bożych zawarte w Piśmie Świętym</p> <p>→ wskazuje na znaczenie świadectwa w przekazywaniu wiary innym</p> <p>→ opisuje możliwości apostołstwa w Kościele</p> <p>→ podaje przykłady ludzi i wspólnot zaangażowanych w apostołstwo</p> <p>→ uzasadnia wartość angażowania się w wolontariat</p> <p>→ tłumaczy potrzebę kierowania się w życiu cnotami społecznymi</p> <p>→ podaje przykłady działalności misjonarzy w różnych rejonach świata,</p> <p>→ podaje przykłady współczesnych męczenników na misjach</p>	<p>→ wymienia przykłady świadków wiary</p> <p>→ omawia, że święci są dla nas drogowskazem w drodze do zbawienia</p> <p>→ szuka możliwości realizacji własnego apostołstwa</p> <p>→ uzasadnia wartość apostołstwa we wspólnocie</p> <p>→ podaje przykłady zaangażowania w wolontariat szkolny;</p> <p>→ podaje przykłady ludzi zaangażowanych w działania apostołskie w dzisiejszym społeczeństwie</p> <p>→ wymienia Świętą Teresę jako tą, która modliła się i ofiarowywała cierpienia w intencji misji</p>
-------------------	--	---	--	---	---

VII Świadkowie Ewangelii w historii Polski	→ tłumaczy, dlaczego Kościół walczy o pokój w każdym konflikcie → wyczerpująco argumentuje konieczność wyrzeczeń w imię zachowania wartości chrześcijańskich → tłumaczy, że w każdych warunkach można być świadkiem Chrystusa; → skutecznie szuka okazji do wypełniania przykazania miłości we własnym środowisku.	→ argumentuje, że wojna nie jest czasem zawieszenia prawa Bożego w sumieniu, → argumentuje, że prawo miłości Boga i bliźniego jest zobowiązaniem dla chrześcijanina niezależnie od okoliczności, w jakich przyszło mu żyć, → określa, co powoduje odejście ludzi od wiary i Kościoła → wymienia cele, którymi kierowała się Matka Teresa w swej działalności, → opowiada, jaki był sens pracy Matki Teresy → wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków w XX wieku, → wyjaśnia, na czym polega fenomen działalności ks. Blachnickiego jako duszpasterza, → opisuje różnorodność powołania do świętości na przykładzie poznanych świętych świeckich	→ opisuje charakter działalności Kościoła w czasie II wojny światowej; → opowiada historię Świętego Maksymiliana Kolbego → opowiada o kardynale Stefanie Wyszyńskim → opowiada, jaki był sens jej pracy Świętej Matki Teresy; → wymienia cele, którymi kierowała się Matka Teresa w swej działalności → tłumaczy, na czym polega pobożność maryjna, i w jaki sposób odnosi się do Boga → opisuje zaproponowaną przez ks. Blachnickiego formę duszpasterstwa; → wyjaśnia, kim w Kościele jest człowiek świecki	→ opisuje sposoby, dzięki którym można unikać konfliktów międzyludzkich → opowiada historię wybranych błogosławionych i męczenników II wojny światowej → wymienia duchownych i świeckich, którzy pozostali wierni w trudnych czasach stalinowskich → opowiada o działalności Matki Teresy. → wymienia elementy ludowej pobożności maryjnej → opowiada o życiu i roli ks. Blachnickiego w Ruchu Światło-Życie → wskazuje na konieczność zaangażowania świeckich w życie Kościoła	→ potrafi zapobiegać nawet drobnym konfliktom międzyludzkim → wymienia niektórych męczenników II wojny światowej → objaśnia potrzebę niesienia pomocy ludziom ubogim i chorym → formułuje modlitwę wdzięczności za świadków wiary → uzasadnia aktualność myśli Sługi Bożego Franciszka Blachnickiego
---	---	--	--	---	--

Rok liturgiczny	<ul style="list-style-type: none"> → opisuje wydarzenia wynikające z roku liturgicznego → ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina → podaje przykłady mocy Ducha Świętego. 	<ul style="list-style-type: none"> → omawia różne postawy przy szukaniu prawdy, → argumentuje znaczenie chrztu Pańskiego → zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi → angażuje się w wydarzenia związane z obchodami Triduum Paschalnego w swojej parafii → omawia, jakie przymierza zawierał z człowiekiem Bóg; → tłumaczy możliwość korzystania z łask, które daje Święto Miłosierdzia Bożego → charakteryzuje potęgę działania Ducha Świętego i opisuje rozmach, z jakim On przybywa. 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia, że uroczystość Objawienia Pańskiego to zaproszenie do podjęcia osobistego trudu poszukiwania Jezusa → opisuje symbolikę biblijną i ją odczytuje → opowiada historię życia Świętej Faustyny Kowalskiej → uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zesłania Ducha Świętego. 	<ul style="list-style-type: none"> → tłumaczy, jak zachować czujność przy pozyskiwaniu informacji. → wymienia chrzest Pański jako uroczystość → rozumie sens postu i czuje się zachęcony do jego podjęcia. → wymienia wszystkie uczynki miłosierdzia względem ducha i ciała. → wymienia wszystkie owoce i dary Ducha Świętego. 	<ul style="list-style-type: none"> → przytacza historię mędrców poszukujących Jezusa → wymienia niektóre uczynki miłosierdzia względem ducha i ciała → wymienia niektóre owoce i dary Ducha Świętego.
-----------------	---	---	---	---	--

